

UPUTE ZA KORISNIKE

eLEMENT@

INTERNET BANKARSTVO ZA TVRTKE I
OBRTNIKE

DATOTEKE S NALOZIMA

SADRŽAJ

1. DATOTEKE S NALOZIMA	1
1.1. Prijenos datoteke.....	1
1.2. Pregled datoteke s nalozima.....	2
1.3. Autorizacija datoteke.....	4
1.4. Poništi autorizaciju datoteke.....	5
1.5. Brisanje datoteke.....	6
1.6. Slanje naloga na izvršenje.....	7
1.7. Prijenos datoteke (SDD Pain.008).....	7
1.8. Pregled datoteka s nalozima (SDD Pain.008).....	8
1.9. Brisanje datoteka (SDD Pain.008).....	8
1.10. Autorizacija datoteka (SDD Pain.008).....	8

1. DATOTEKE S NALOZIMA

Slika 1. Datoteke s naložima

Izbornik "*Datoteka s naložima*" omogućava korisniku eLEMENT@ paketa slanje većeg broja eurskih i deviznih naloga za plaćanje na poslužitelj banke u jednoj datoteci. Datoteka mora biti u ISO 20022 xml formatu, a sadrži propisanu strukturu SEPA kreditnog transfera sukladno pravilima SEPA-e i ISO 20022 formata te specifičnim nacionalnim pravilima dogovorenima na razini bankovne zajednice. Tehnička validacija XML poruke provodi se korištenjem XSD sheme. Kod učitavanja pain.001 koristi se HR XSD shema za pain.001 koja definira elemente važeće za primjenu samo u RH.

HR XSD shema nalazi se na linku <https://www.sepa.hr/upute-za-korisnike/>

Datoteka za iniciranje kreditnog transfera je pain.001.001.03. Ime datoteke nije čvrsto definirano, ali se preporuča korištenje naziva UN.ggggmdd.nnnn.izvordokumenta.xml gdje je UN - oznaka za transfer, ggggmdd - tekući datum podnošenja/slanja poruke, nnnn - redni broj poruke u tekućem datumu, izvordokumenta - podatak prema specifikaciji te xml - ekstenzija datoteke poruke pain.001. U jednom danu moguće je poslati neograničen broj datoteka. Naziv datoteke ne smije se ponavljati bez obzira na dan, odnosno datum slanja iste. Ako ste iz određenog razloga brisali prenesenu datoteku te je želite ponovno prebaciti na host banke, također je potrebno izmijeniti naziv datoteke.

1.1. Prijenos datoteke

Odabirom "*Prijenos datoteke*" iz izbornika Datoteke s naložima pojavit će se korisničko sučelje koje omogućava odabir željene datoteke s naložima i slanje datoteke na poslužitelj banke (Slika 2.).

Prijenos datoteke s nalozima

Upute:

1. označite željenu datoteku pritiskom na tipku "Browse"
2. klikom na tipku "Pošalji" pošaljite datoteku na poslužitelj OTP banke

Naziv datoteke: No file chosen

i NAPOMENA
Uvođenjem SEPA standarda od 06. 06. 2016. primjenjuje se novi format elektroničke datoteke zbrojnog naloga u XLM formatu (pain 001).

Slika 2. Prijenos datoteke s nalozima

Odabirom opcije "*Choose File*" vršite označavanje datoteke koju želite poslati u banku. Nakon što ste odabrali datoteku, potvrdite slanje opcijom "Pošalji". Ako je datoteka pravilno odabrana i poslana, na zaslonu će se pojaviti slijedeća poruka: "Datoteka je uspješno prenesena na poslužitelj OTP banke d.d.".

Ako datoteka nema odgovarajuću obaveznu ekstenziju (*.xml), na zaslonu će se pojaviti slijedeća poruka: "Unesena datoteka zbrojnog naloga nema ispravan format. Uvođenjem SEPA standarda od 06. 06. 2016. primjenjuje se novi format elektroničke datoteke zbrojnog naloga u XLM formatu (pain.001)."

Ako je poslana datoteka ispravnog formata, a nema odgovarajući sadržaj, datoteka će biti prihvaćena, ali u pregledu poslanih datoteka nalaze se opisane greške u učitanoj datoteci.

Za nacionalne naloge u valuti EUR zadane pain.001 datotekom, datum izvršenja može biti do 30 dana unaprijed. Za sve ostale naloge datum izvršenja može biti do petnaest dana unaprijed.

Napomena: učitana datoteka mora biti isti dan autorizirana i poslana na izvršenje u suprotnom će biti odbijena.

1.2. Pregled datoteke s nalozima

Nakon uspješnog prijena datoteke, detaljne podatke o datoteci te o broju ispravnih naloga ili naloga s greškom, možete pogledati odabirom "*Pregled datoteke s nalozima*" iz izbornika.

Nakon što ste odabrali željeni kriterij (status datoteka) i razdoblje, na zaslonu se pojavljuje popis datoteka s trenutnim statusima. Primjer je na Slici 3.:

➔ Prikaz datoteka s platnim nalogima << Natrag

Račun platitelja HR982407000 xxxxxxxxxx DEMO TVRTKA D.O.O. ▼

Status datoteke Svi statusi ▼ Za period 01.11.2022 do 13.12.2022 **Dohvati**

Pregled datoteka s nalogima za plaćanje za sve datoteke

Naziv datoteke	Datum kreiranja	Status	Greška	Pregled naloga
Naziv nalogodavca: DEMO TVRTKA D.O.O.				
UN202211250002_roc_da_i_ne_.xml	13.12.2022	Neautorizirana	0	Pregled datoteke
UN202211250002_roc_da_i_ne.xml	12.12.2022	Neautorizirana	Zaglavlje: 1 Grupa: 1	Pregled datoteke

Slika 3. Prikaz datoteka s platnim nalogima

U pregledu datoteka u primjeru (Slika 3.), vidljivo je da postoje datoteke od kojih je prva potpuno ispravna, te je označena statusom "neautorizirana", dok u drugoj datoteci postoje greške u zaglavlju i grupi. Detaljni opis sadržaja datoteke i pregled ispravnih i neispravnih naloga možete dobiti odabirom opcije "Pregled datoteke" (link s desne strane pojedinačnog opisa datoteka). Odabirom navedene opcije dobivate detaljni prikaz headera (zaglavlja) i grupa u pain poruci (Slika 4.).

➔ Pregled naloga iz datoteke: UN202211250002_roc_da_i_ne.xml << Natrag

Prikaz Header-a pain poruke

Vrsta	Oznaka poruke	OIB inicijatora	Status	Datum kreiranja
Datum i referent upisa	Datum i referent obrade	Inicijator plaćanja	Broj	Iznos naloga
001	UN202211250001		Greška u zaglavlju datoteke	25.11.2022
12.12.2022 14:43:46 INTERNET		OTP test	2	106,04

Opis grešaka u headeru poruke [Greške](#)

Preuzmi Pain.002 datoteku [Pain002](#)

Broj ispravnih naloga **0 od 2**

Prikaz grupa u pain poruci

Identifikacijska oznaka	Naziv platitelja	Datum izvršenja	Broj naloga	Status	Iznos naloga	Detalji
21893678	OTP test	12.12.2022	2	Greška u podacima grupe Greške	106,04	Nalozi

Slika 4. Detaljan prikaz podataka iz datoteke

Pritiskom na poveznicu s desne strane „Nalozi“ prikazuje se analitički prikaz svih naloga iz odabrane grupe naloga. Unutar analitičkog prikaza svih naloga odabirom na link „Detalji“ prikazuje se detaljan prikaz o pojedinačnom nalogu sa svim unesenim podacima na nalogu.

Kod datoteke s greškama greške mogu biti: datum izvršenja naloga je manji od tekućeg, neispravan model i poziv na broj zaduženja/odobrenja, u grupi s oznakom Batch Booking 'true' svi pojedinačni nalozi moraju biti ispravni i slično.

Kraj datoteke s greškama nalazi se opcija „Greške“ (Slika 5.), klikom na iste dobije se prikaz grešaka u headeru (zaglavlju), odnosno u grupama datoteke.

Pregled naloga iz datoteke: UN202211250002_roc_da_i_ne.xml << Natrag

Prikaz Header-a pain poruke

Vrsta	Oznaka poruke	OIB inicijatora	Status	Datum kreiranja
Datum i referent upisa	Datum i referent obrade	Inicijator plaćanja	Broj	Iznos naloga
001	UN202211250001		Greška u zaglavlju datoteke	25.11.2022
12.12.2022 14:43:46 INTERNET		OTP test	2	106,04

Opis grešaka u headeru poruke [Greške](#)

Preuzmi Pain.002 datoteku [Pain002](#)

Broj ispravnih naloga **0 od 2**

Prikaz grupa u pain poruci

Identifikacijska oznaka	Naziv platitelja	Datum izvršenja	Broj naloga	Status	Iznos naloga	Detalji
21893678	OTP test	12.12.2022	2	Greška u podacima grupe Greške	106,04	Nalozi

Slika 5. Prikaz grešaka u datoteci

U analitičkom prikazu naloga možete vidjeti detalje ispravnih i neispravnih naloga, koristite poveznicu s desne strane "Detalji" ili "Greške".

U slučaju datoteke s greškama možete preuzeti datoteku Pain.002 u xml formatu (Slika 5). Datoteka sadrži podatke o odbijenim (Reject) transakcijama koje su inicirane kao nalozi za plaćanje u poruci pain.001.

Ako se javlja greška u nekom od naloga unutar grupe naloga koji je označen batch booking true, cijela grupa naloga se odbacuje, odnosno neće se moći autorizirati te poslati na izvršenje.

- Batch booking

Batch booking je oznaka načina terećenja računa platitelja. Označava terećenje računa platitelja u ukupnom iznosu, a odobravanje "n" računa primatelja u pojedinačnim iznosima odnosno terećenje računa platitelja u svakom pojedinačnom iznosu u kojem se odobravaju računi primatelja.

Polje može biti označeno s:

TRUE - označava terećenje računa platitelja u ukupnom iznosu

FALSE - označava terećenje računa platitelja u pojedinačnim iznosima i odobravanje računa primatelja.

Ako polje nije popunjeno, podrazumijeva se da je knjiženje pojedinačno, odnosno da je polje popunjeno s False.

Ako je polje popunjeno s True – na računu platitelja mora biti pokrivanje za cijelu grupu naloga, valuta naloga za plaćanja mora biti ista za sve naloge u grupi i grupa naloga i svi nalozi u grupi moraju biti ispravni, inače se cijela grupa naloga odbija.

1.3. Autorizacija datoteke

Nakon prijenosa datoteke u banku, sljedeći korak je autorizacija datoteke. U ovoj transakciji vršite potpis datoteke PIN brojem. Autorizaciju možete napraviti za datoteke u kojima ne postoje nalozi s greškom, ali i za datoteke koje u sebi sadržavaju naloge s greškom.

Odabirom transakcije "Autorizacija" u izborniku "Datoteke sa nalozima", na zaslonu se pojavljuje upit u kojem upisujete datum na koji ste izvršili prijenos datoteke u Banku. Najčešće će to biti tekući datum i stoga će već biti upisan u unosna polja (Slika 6.).

➔ Autorizacija datoteka s platnim nalozima
<< Natrag

Račun platitelja

Status datoteke Za period do

Pregled datoteka s nalozima za plaćanje za sve naloge

Račun nalogodavca	Naziv datoteke	Datum kreiranja	Status	S greškom	1. Autorizacija	2. Autorizacija
Nalogodavac: DEMO TVRTKA D.O.O.						
HR9824070001100613833	UN202211250002_roc_da_i_ne_.xml	13.12.2022	i Neautorizirana	Nema grešaka	☒ Autoriziraj	☐ Nije potreban

Slika 6. Autorizacija datoteka s platnim nalozima

A.) Ako datoteka sadrži samo ispravne naloge, u desnom polju "Autorizacija", označite datoteku koju želite autorizirati (kružić u koloni "Autorizacija"). Opcijom "Autoriziraj" potvrdite željenu radnju. Ako želite odustati od autorizacije, odaberite opciju "Odustani" prije unosa PIN broja.

B.) Ako datoteka uz ispravne naloge sadrži i određeni broj neispravnih naloga, postupite kao što je to opisano u prethodnoj točki upute te će se pritom autorizirati samo ispravni nalozi, dok se neispravni nalozi neće autorizirati i samim time neće moći biti poslani na izvršenje. Neispravne naloge je potrebno ispraviti (neispravne naloge nije moguće ispravljati na Elementi, potrebno ih je ispraviti na svome računalu) i ponovno ih unijeti ili izbrisati cijelu datoteku prije autorizacije, ispraviti neispravne naloge te ju ponovno učitati (izmijeniti naziv datoteke). Podatke o neispravnim nalozima i greškama moguće je preuzeti sa pain.002 datotekom (Slika 5.), izbornik „Pregled datoteka s nalozima“.

Sve naloge koji su odbijeni zbog greške moguće je prenijeti u pojedinačne naloge, neovisno radi li se o eurskom ili deviznom nalogu.

Kod autorizacije naloga iz datoteke vrijede postavljeni limiti autorizacije na način da korisnik koji ima definiran limit po transakciji ne može autorizirati datoteku ako jedan nalog prelazi limit autorizacije.

Klase potpisa također vrijede kod datoteka kao i kod pojedinačnih naloga.

1.4. Poništi autorizaciju datoteke

Odabirom „Poništi autorizaciju datoteke“ iz Izbornika prikazuje se lista autoriziranih datoteka (Slika 7.). Autorizaciju datoteke moguće je poništiti odabirom opcije „Poništi autorizaciju“.

➔ Poništenje autorizacije datoteka s platnim nalogima << Natrag

Račun platitelja HR1824070001100000002 - DEMO TVRTKA D.O.O. ▼

Status datoteke Autorizirana ▼ Za period 02.06.2016 do 02.06.2016 Dohvati

Poništavanje autorizacije za naloge iz datoteka za autorizirane naloge

Naziv datoteke	Datum kreiranja	S greškom	Poništavanje (pojedinačno)	Poništavanje (datoteka)
Nalogodavac: DEMO TVRTKA D.O.O.				
UN2016060200003.XML	02.06.2016	Nema grešaka		☐ Poništi autorizaciju!

Potvrda Odustani

Slika 7. Poništenje autorizacije datoteke

1.5. Brisanje datoteke

Odabirom "Brisanje datoteke" iz izbornika „Datoteke s nalogima“ na zaslonu se pojavljuju učitane datoteke (Slika 8.). Moguće je pretraživati datoteke po statusu i razdoblju u kojem je datoteka unesena. Odabirom kriterija na zaslonu se pojavljuje popis datoteka koje je moguće brisati.

➔ Brisanje datoteka s platnim nalogima << Natrag

Račun platitelja HR1824070001100000002 - DEMO TVRTKA D.O.O. ▼

Status datoteke Svi statusi ▼ Za period 02.06.2016 do 02.06.2016 Dohvati

Pregled datoteka s nalogima za plaćanje za sve datoteke

Račun nalogodavca	Naziv datoteke	Datum kreiranja	Status	Greška	Pregled naloga
Nalogodavac: DEMO TVRTKA D.O.O.					
HR1824070001100000002	UN2016060200003.XML	02.06.2016	✓ Autorizirana	0	✗ Brisanje datoteke
HR1824070001100000002	UN2016060100001.xml	02.06.2016	ⓘ Neautorizirana	Zaglavlje: 1 Grupa: 1 Nalozi: 2	✗ Brisanje datoteke

Slika 8. Brisanje datoteke s platnim nalogima

Mogu se brisati poslane datoteke koje imaju jedan od slijedećih statusa: GREŠKA, NE AUTORIZIRANA, AUTORIZIRANA. Postupak brisanja pokreće se odabirom "Brisanje datoteke" kraj željene datoteke (Slika 8.). Datoteku koja je poslana na izvršenje nije moguće brisati. Ako se ipak pojavi potreba za brisanjem svih ili pojedinih naloga iz datoteke koja je poslana na izvršenje, to je moguće napraviti kroz izbornik "EURO" - brisanje naloga (pojedinačno) sve dok NALOZI iz datoteke ne dobiju status "Poslan primatelju", odnosno "Proveden".

Ako se briše nalog s oznakom batch booking: true brisanjem naloga brišu se svi pojedinačni nalozi iz grupe označeni sa batch booking true.

Brisanje datoteke potpisuje se PIN brojem. Nakon brisanja datoteke, moguće ju je ponovno poslati u banku pod istim imenom (primjerice u slučaju ispravka datoteke).

1.6. Slanje naloga na izvršenje

Nakon što je izvršen prijenos datoteke u banku, te njena autorizacija, datoteku je potrebno poslati na izvršenje odabirom „*Slanje naloga na izvršenje*“ iz izbornika „*Datoteke s nalogima*“ (Slika 9.).

➔ Slanje naloga na izvršenje
<< Natrag

Račun primatelja / IBAN	Naziv primatelja	Iznos	Izvršenje	Datoteka	Detalji
Pošiljatelj: DEMO TVRTKA D.O.O., IBAN: HR1824070001100000002					
HRXX2407000XXXXXXXXXX	GRADSKA KNJIŽNICA	1,00	10.09.2014		Detalji
		UKUPAN IZNOS:	1,00		

Slika 9. Slanje naloga na izvršenje

U pregledu se prikazuju sve datoteke i nalozi iz datoteke koji su autorizirani. Pritiskom na tipku „Pošalji“, nalozi i datoteka se šalju na izvršenje.

Datoteke koje sadrže devizne naloge nije potrebno poslati na izvršenje. Šalju se na izvršenje automatski nakon autorizacije.

1.7. Prijenos datoteke (SDD Pain.008)

Klijenti koji s bankom imaju ugovorenu uslugu SDD sa strane primatelja mogu dostavljati i pain.008 datoteke. Takvim klijentima pojavit će se dodatan izbornik „*Datoteke s nalogima SDD*“.

SDD izbornik će se pojaviti glavnom uređaju u tvrtki, a taj uređaj može dodatnim uređajima dodijeliti ovlasti za ekrane.

Napomena: Zbog specifičnosti XSD sheme za pain.008 poruke, ovlasti za ove ekrane dodjeljuju se na razini klijenta, a ne na razini računa. Ako neki korisnik dobije ovlast za jedan od računa unutar tvrtke, automatski će mu se primijeniti te ovlasti i za sve ostale račune.

Datoteke s nalogima

- Prijenos datoteke
- Pregled datoteka s nalogima
- Autorizacija datoteke
- Poništi autorizaciju datoteke
- Brisanje datoteka
- Slanje naloga na izvršenje

Datoteke s nalogima SDD

- Prijenos datoteke
- Pregled datoteka s nalogima
- Brisanje datoteka
- Autorizacija datoteke

Slika 10. Izbornici za učitavanje datoteka Pain.001 i Pain.008

Samo učitavanje datoteke odvija se u ekranu „Prijenos datoteke“ unutar izbornika „Datoteke s nalogima SDD“. Učitavanje se provodi kao i za pain.001 datoteke samo što XML datoteka mora biti kreirana u pain.008 formatu.

1.8. Pregled datoteka s nalogima (SDD Pain.008)

Pregled datoteka vizualno i funkcionalno izgleda poput pregleda pain.001 datoteka.

Razlika u odnosu na pain.001 je ta što za jednu pain.008 datoteku može biti više pain.002 poruka. Sve pain.002 poruke su dostupne za dohvat preko ovog ekrana.

1.9. Brisanje datoteka (SDD Pain.008)

U ekranu „Brisanje Datoteka“ mogu se izbrisati učitane datoteke, bilo one koje imaju grešku ili one koje još nisu autorizirane.

Datoteke koje su autorizirane ne mogu se brisati.

1.10. Autorizacija datoteka (SDD Pain.008)

U ekranu „Autorizacija datoteka“ autoriziraju se datoteke sa nalogima.

Prilikom autorizacije datoteka, potpisnik datoteke ne tereti niti jedan svoj račun pa se nastavno na to ne primjenjuju transakcijski limiti po korisniku.

Primjenjuju se klase potpisa. Svim korisnicima kojima za potpis pojedinačnog naloga treba supotpisnik, isti će trebati i za potpis SDD pain.008 datoteke.